

FINLANDS INTERNATIONELLA STRATEGI FÖR VATTENSEKTORN

Verksamhetsplan 2019

1. Inledning

Finlands internationella strategi för vattensektorn (2018) är fem ministeriers gemensamma strategi (utrikesministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, arbets- och näringsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet). Den sträcker sig till 2030 och även olika intressegrupper kan använda den i sin verksamhet. Strategin bygger på tre prioriterade områden: I) hållbar utveckling och vatten, II) människan och vatten och III) fred och vatten, samt olika övergripande mål.

Genomförandet av strategin styrs av en verksamhetsplan som uppdateras varje år under ledning av en tjänstemannagrupp för internationella vattenfrågor tillsammans med intressegrupper. I verksamhetsplanen anpassas strategins åtgärder till de rådande förhållandena. Det fastställs också nya konkreta prioriterade åtgärder (för påverkan och finansiering) för det kommande året. Alla åtgärder utförs inte varje år.

I verksamhetsplanen presenteras kort det gångna årets huvudsakliga åtgärder gällande påverkan och finansiering samt hur finansieringen riktats till de olika strategiska prioriteringarna. Där framgår också eventuella brister i finansieringen eller påverkan. På den första sidan i verksamhetsplanen utvärderas den gångna perioden (2018) och perioden sammanfattas i form av slutsatser. Utifrån slutsatserna om föregående år presenteras på följande sida prioriteringarna angående finansiering och påverkan i nästa års åtgärder (2019).

I genomförandet av den internationella strategin för vattensektorn deltog 2018: Aaltouniversitetet (A!), jord- och skogsbruksministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Akademi, Finlands vattenforum rf, arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet och miljöministeriet. Läs mer om aktörerna i den bifogade rapporten av Finlands vattenforum.

2. Åtgärder 2018

Påverkan

Under 2018 var ministeriernas viktigaste påverkansåtgärder inom vattensektorn:

- uppdateringen av Finlands internationella strategi för vattensektorn i april–augusti 2018
- ordnandet av en workshop kring syntesrapporten om det globala målet 6 i New York (2.5.2018)
- politiskt högnivåforum om mål 6 av de globala målen för hållbar utveckling, påverkansarbete och sidoevenemang, New York (juli 2018)
- gemensam finländsk utställningsmonter och sidoevenemang under World Water Week i Stockholm (augusti 2018)
- främjandet av UNECE:s vattenkonvention, bl.a. partskonferens och regionala workshoppar för att främja konventionen tillsammans med ICIMOD i Nepal (juli och oktober 2018)
- uppdateringen av Finlands nationella mål gällande protokollet om vatten och hälsa till UNECE:s vattenkonvention samt samordning med de globala målen för hållbar utveckling
- deltagande i uppföljningen och utvärderingen av arbetsplanen för protokollet om vatten och hälsa 2017–2019 och i planeringen av arbetsprogrammet för 2020–2022 och partsmötet (november 2019) som medlem av UNECE:s byrå

- påverkan av innehållet i omarbetningen av dricksvattendirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv om kvaliteten på dricksvatten)
- främjande och deltagande på hög nivå i China Europe Water Platform (CEWP)
- vattenarkitektur/Internationell vattenkonferens på hög nivå
- beredning och främjande av Europeiska unionens råds slutsatser om vattendiplomati, slutsatserna godkändes den 19 november 2018
- sidoevenemang till FAO:s CFS-konferens (oktober 2018)

2018 sammanställde fem ministerier, med stöd av Aalto-universitetet, Finlands miljöcentral och Finlands vattenforum, Finlands internationella strategi för vattensektorn. Strategin fick ett positivt mottagande när den presenterades under torrtoalettkonferensen i Tammerfors och ett sidoevenemang under World Water Week i Stockholm. De offentliga aktörernas verksamhet samordnades effektivt av tjänstemannagruppen för internationella vattenfrågor.

Under 2018 kommenterade Finland aktivt syntesrapporten om de globala målen och deltog aktivt i utvärderingen av mål sex inom FN:s politiska högnivåforum 2018 om hållbar utveckling. I synnerhet Finlands FN-representation arbetade aktivt i FN:s vattengrupp och främjade Finlands mål i uppbyggandet av en global vattenarkitektur.

Ministerierna arbetade också för UNECE:s vattenkonvention, till exempel under partsmötet och genom att sända experthjälp till tre regionala evenemang (Nepal, Peru och Vietnam). Finlands finansiering till genomförandet av vattenkonventionen och dess protokoll om vatten och hälsa har trots allt minskat kraftigt, i synnerhet finansieringen för utvecklingsamarbete i Centralasien har minskat betydligt.

Som medlem av UNECE:s byrå påverkade Finland genomförandet av vattenkonventionens tilläggsprotokoll om vatten och hälsa och den kommande arbetsplanen. Ett reformförslag gällande de nationella åtgärder som protokollet förutsätter utarbetades i en arbetsgrupp med fyra av ministerierna och företrädare för intressegrupper.

Genom exportfrämjande resor till bl.a. Kina och Vietnam främjades internationalisering och export av företag inom vattensektorn. Ministerierna har också understött Finlands vattenforum rf. Under 2018 har ministerierna tillsammans med intressegrupperna kraftigt främjat åtgärder inom det prioriterade området "fred och vatten" under arbetsnamnet *vattendiplomati – proaktiv fredsmedling*. Man har också satsat på att påverka innehållet i EU:s dricksvattendirektiv, bland annat genom att arbeta för att EU ska beakta protokollet om vatten och hälsa samt riskkontroll av hushållsvatten enligt WHO:s Water Safety Plan.

Som slutsats kan man konstatera att påverkansarbetet varit ytterst aktivt med tanke på resurserna 2018.

Finansiering

Känd finansiering för att genomföra *Finlands internationella strategi för vattensektorn 2018–2030*:

Enhet: euro	Hållbar utveckling och vatten	Människan och vatten	Fred och vatten
Ministerierna:	31 360 000	47 105 000	2 170 000
Intressegrupper:	2 660 000	7 248 998	2 505 000
Totalt:	34 020 000	54 353 998	4 675 000

Som slutsats kan man konstatera att aktörernas finansiering till vattensektorn är på en rimlig nivå.

Under 2018 stannade utvecklingsfinansieringens nedgång upp och stabiliserades kring 15 miljoner euro per år efter att ha minskat kraftigt i fyra år. Utvecklingsfinansieringen riktas fortfarande huvudsakligen till vattenförsörjning och sanitet på landsbygden i tre partnerländer: Nepal, Etiopien och Kenya.

Regeringens spetsprojekt Blå bioekonomi och åtgärderna i anslutning till det startade under 2018. Det inleddes också en ny utlysning och de flesta projekten som finansierades genom den har redan startats.

3. Åtgärder 2019

Påverkan

De viktigaste prioriteringarna under 2019 kan delas in i de åtgärder som faller under den internationella strategin för vattensektorn och i sådana åtgärder som på ett mer allmänt plan försöker påverka den internationella vattenpolitiken i Finland och i världen.

Hållbar utveckling och vatten

- att påverka regeringens utvecklingspolitiska redogörelse i enlighet med målen i strategin
- att främja hållbar utveckling till exempel genom ansvarsfull användning av vattenresurser eller cirkulär ekonomi
- att starta och utveckla samarbete med FN:s innovationslabb UNTIL
- att delta i Sitra World Circular Economy Forum och Water in Circular Economy 2019

Människan och vatten

- att framhålla vatten och sanitet som ett av Finlands prioriterade områden i kampanjen för en plats i FN:s råd för mänskliga rättigheter
- att ordna sidoevenemanget WASH and disability under World Water Week Stockholm 2019
- att uppdatera de nationella målen angående protokollet om vatten och hälsa
- att delta i partskonferensen för protokollet om vatten och hälsa i Serbien den 19–21 november
- att i egenskap av EU:s ordförandeland leda trilogförhandlingarna (parlamentet, rådet, kommissionen) om uppdateringen av dricksvattendirektivet

Fred och vatten

- att försöka finna en fortsättning till vattendiplomatiarbetet i vissa geografiska områden utifrån en studie av Aalto-universitetet, Östra Finlands universitet och utrikesministeriet
- att tillsammans med Unicef ordna en paneldebatt om temat vatten och fred i samband med EU:s informella gemensamma möte för arbetsgruppen för utvecklings-samarbete och arbetsgruppen för humanitärt bistånd och livsmedelsbistånd den 15–16 juli 2019 (utrikesministeriet/KEO-10)
- att ordna ett sidoevenemang om vattendiplomati under World Water Week Stockholm (jord- och skogsbruksministeriet)

Utöver dessa arbetar vi för att påverka följande områden:

- att öka den internationella finansieringen till vattensektorn (alla aktörer bakom verksamhetsplanen påverkar inom sitt område, utrikesministeriet bl.a. genom regeringsprogrammet.)
- att påverka regeringsprogrammet i enlighet med målen i strategin
- att stabilisera utvecklingsfinansieringen på nuvarande nivå och att fördela verksamheten mer strategiskt mellan olika områden
- att påverka innehållet i EU:s genomförandestrategi för vattenpolitiken och utvärderingen av lagstiftningens effektivitet
- att utarbeta en vägkarta för att få finansiering för globala målet 6
- att stärka åtaganden för vattenansvar och omsätta det i praktiken
- att göra finansieringen till Finlands vattenforum programbaserad (3–4 år) för att trygga verksamhetens kontinuitet
- att delta i World Water Week i Stockholm med ett gemensamt stånd och två sidoevenemang (Water and Peace (EEAS, DGENVY, DGDEVCO, UNECE) och WASH and Disability (UNICEF)), augusti 2019
- UNECE Water and Health Protocol Reporting, april 2019
- vattenseminariet Europe INBO 2019 i Lahti och beredning av Lahti Declaration
- deltagande i China Europe Water Platform (CEWP) högnivåmöte i Lissabon under slutet av 2019.

- Budapest Water Summit i oktober 2019.
- gemensam EU-workshop för grundvattenexperter och dricksvattenexperter i Helsingfors den 15–16 oktober 2019
- företagens internationalisering och export

Finansiering

Prioriterade finansieringsobjekt 2019:

- slutförandet av spetsprojektet Blå bioekonomi
- genomförande av Nepals vattenprogram
- planering av fortsättningen för Etiopiens vattenprogram
- planering av fortsättningen för Kenyas vattenprogram
- öka finansieringen till UNECE:s vattenkonvention
- ordna internationella vattenevenemang i Finland och garantera finansiering för dem (WCEF, INBO 2019)
- planering av vattenprogram för Centralasien